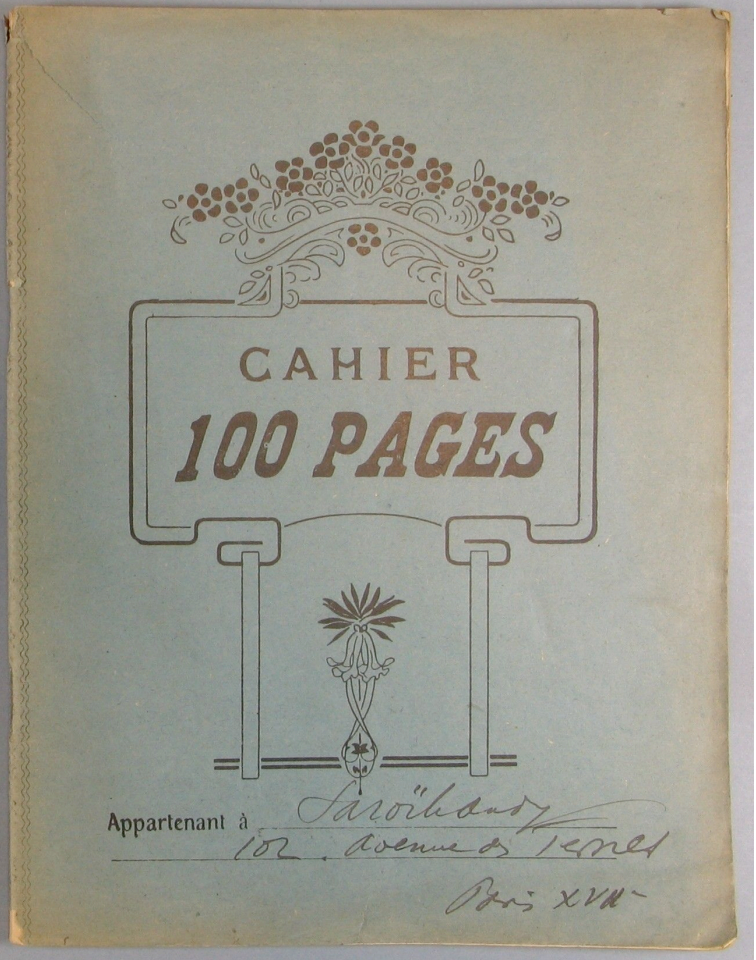

CAHIER
100 PAGES
Appartenant à
Paris XVII

39
Basque

L'Evangile selon saint Matthieu
sur la version de M. le maistre de Sacy.
traduit en langue basque
dialecte bas navarrais.
par M. Salaberry (d'Harrolle)
sous la direction Louis-Lucien Bonaparte.

A. 6490.

Bayonne (Lamaignière) 1856-8°

1. Bibliothèque impériale.

Evangelioa.

Yesu Kristoren Hastapena
... hastapeneko liburua.

Yacob. Yuda. Pharès. Aminadab. Naasson

4 [lire 5]. Booz-en semezen, Ruth-en ganik
yesse [lire Obed].

ajouter [Obed-en semezen yesse]

BIBLIOTHÈQUE NORMANDE UNIVERSITAIRE

David. Yosafat. Osias. Yoatham.

Akhas. Ezekias. Manasse.

Yekonias.

Eliazim. Azor-en. Achim

Mathan (Mathan-en seme zen Yakob)

Yosef.

17. Ba diza beraz hamalaur yende-mende (génération) Abraham-en ganik, David-en gana heltzeko;
hamalaur yende mende David-en ganik Yudiak Babylonarat eramanik izan artio.
Eta Babylonarat eramanak izan zirenetik Yesu Kristorano hamalaur yende mende.

2. Yakob-en seme ziren Yuda eta haren anayak.

3 Thamar-en-ganik
5 Rahab-en ganik
6 Uria-ren emazte izan zena-ganik.

11. Yudi-ak Babylonarat eramanak izan ziren - dembora-xi-an

12. Eta Babylonarat eramanak iganez geroz.

16. espos Mariaren-a, zoinen ganik sorthu baita Yesus, deithia dena Kristo.

Joseph (18-25)

18. Yesu Kristoren sortzia gisa huntan gerthatu-zen:
Maria haren amak esposatu zienian Yosef, ezagutia izan zen izorra zela, elgarrekin egon gabe, Izpiritu Saindiaren obraz.

19. Nola Yosef, haren senharra, yustua baitzen, nahi gabez ber'esposa desohoratu deliberatu zien desperitzen segreki.

20. Bena phensamendu hortan zagolarik, amexetan Yainkoaren ainguru bat agertu zitzakon eta eran zakon:
Yosef, David-en semia, ez herabe ukhan Maria zur'emaztearen hartziaz zurekin:
ezik haren barnian sorthu dena, Izpiritu Saindiak formatua da.

21. Erdiko da seme batez, zoini emanen baitakozu izena Yesus (eran nahi da Salbazalia);
zeren hark beharko du bere populia salbatu, bekhatulik libratuz.

22. Ezik hori oro egin zen komplipeko Yainkoak profetaz erran zuena therminno hotan.

(33) Liz [28] Biryina batek haur eginen du, eta sorthuko du seme bat.
Emanen dakote izena Emmanuel, erran nahi da Yainkon gurekin.

24. Iratzartu zenian, Yosef-ek egin zien ainguruak manatu zakona, eta hartu zien ber'emaztia bez'ekin.

25. Bena etzen harekin behinere nahasiz ik izan sorthu zizuen seme primu hori, zoini eman baitzakon izena Yesus.

II. Ls Mages eta fuga en Egypte. (I. 2s)

Erregien adorazionia. Ejiptoat. Yesusen ihes egitia. Betleemeko massakria. Yesus ekharria Ejiptotik

1. Yesus sorthu zenian beraz Bethleem Yuda-ren tribuko hirian, Herodes erregiaren demboran, Orientetik Yerusalemerat yin ziren errege batzu.

2. Eta galdegin zuten: nun da Yudien errege sorthu berria?
Orienten ighussi dugu haren izarra, eta yin gira haren adoratzera.

3. Herodesek hori yakin zuenian, beldurtu zen, eta Yerusalemeko hiri guzia harekin.

4. Eta bil araziriik populuko prinze, aphez eta doctorrak, galdegin zien nun beharzen sorthu Kristo.

5. Erran zakoten Bethleemen Yuda-ren tribuko hirian, profetak iz Kiribatu dien arabera:

6. Eta hi, Bethleem, Yudako lurra, ez hiz Yudako hiri prinzipal-eta azkena; ezik hitarik sorthuko dutk ene Israeleko populu gobernatuko dien aintzindaria.

7. Ordian Herodesek, erakarririk Orientetik ziren erregiak, galdegin zeyen artha handirekin noiz agertu zitzeyen izarra.

8. Eta desperitziarekin Bethleemerat, erran zeyen:
Juazize, informa zitzeyte haur hortaz; eta khausitia duzienian yakin arazi zadazie, ni ere yuan nadin haren adoratzera.

9. Intzun onduan erregeren hitz horiek, phartitu zien.

Eta dembora bezian, Orienten ikhussi
izarra bazuan heyen aintzinian,
haurra zen tokiraino; han gelditzen.

10. Ikhussi zutenian izarra, hartiak izan
ziren alegerantzia batez.

11. Eta etchian sartzian, Khaussitu zuten
haurra, maria bere amarekin,
eta lurrerat ahuzpez bere buriak emanik
adoratu zuten.
gero bere trosoprak zabaldurik, oferitu
zaZkoten presentzat urhe, insenzu eta
mirra.

12. Eta lo zaudelarik, ukhan onduan
zerutik abis bat, ez yuaiteko berriz
Herodes-en edirexera,
itzuli ziren bere leKhurat bertze bide
batetarik.

13. Hek phartitu onduan, Yosef lo zago-
larik.
Yainkoaren Aingeru agertu zitzakon

eta erran zakon.
yeiki zite, hartzazu haurra eta ama
ches egizu Egiptorat.
eta han egon zite nik erran artio hantik
yiteko.
ezik Herodesek cherkhatuko du haurra hil-
araZteko.

14. Yosefek yeikirik, hartu zitien, gaüaz,
haurra eta ama,
eta erretiratu zen Ejiptorat.

15. Han egon zen Herodes hil artio, amorc
gatik Komplitia izan zadin
yainkoak bere profetaz erran zien hitz hau:
deithatu dut ene semia Ejiptotik.

16. Ordian Herodesek ikhussirik, errejiak
trufatzen zirela hartaz,
sarthu zen kolera handi batian
eta igorri zien ordre hiltzeko
Bethleemeko eta inguruneta ko
bi urthe tako eta gaztiago ko haur guziak
dembora ren arabera

Zointzuk informatu baitzen
orenteke erregiak baithan.

17. Ordian ikhussi zuten Komplitzen
Yeremia profetak erran ukhan zuena:

18. Asanz handi bat inzuna izanda
Raman,
aditu dituzte auhenak eta heiagorak,
Rachel bere haurren gainian nigarrez,
erregebitu nahi gabe Konsolazionerik,
zeren ez baitira gehiago bizi.

19. Herodes hilzenian, Yainkoaren
ainguria agertu zitzaikon Yosefi, Ejiptoan,
lo zagolarik.

20. Eta erran zaikon:
yeikizite, hartuzu haurra eta ama
eta itzulzite Izraeleko herrirat.
haurra cherkhatzen zutenak hilarazteko,
berak hil dira.

21. Yosefek yeikirik, hartu zitien haurra
eta ama,
eta eman zen bidian
yiteko berriz Izraeleko herrirat.

22. Bena, yakin onduan Archelaus errege
zela Yudean,
Herodes bere aitaren lekhian,
beldurtuzen harat yuaiteko.
Lo zagolarik, zerutko abis bat ukhan
zuen,
eta Galilearat erretiratu zen.

23. Eta yin zen egoitera Nazareth
deitzen den hiri baterat
amoregatik profetak errana Kristi zadin.
deithua izanen da Nazarendarra.

V garren Kapitulua

1. Yesusek ikhussirik populo hau oro, igaran zen mendi baten gainera, han yarri zenian, haren dizipuliak hurrandu zitzaizkon

2. Eta erakaxten zeyen, erraiten zielarik:

3. Dohaxu dira izpiritutz probe direnak, zeren heyena da zeruko erresuma.

4. Dohaxu dira ezti direnak, zeren gozatuko dute lurra.

5. Dohaxu dira nigar egiten dutenak, zeren Konsolatiak izanen dira

6. Dohaxu dira yuztiziaren gossia eta egarria dutenak, zeren assiak izanen baidira

7. Dohaxu dira miserikordiazku direnak, zeren yardirexiko dute miserikordia.

8. Dohaxu dira bihotza garbi dutenak, zeren ikhussico dute Yainkoa.

9. Dohaxu dira bakezkoak, zeren izanen dira deithuak Yainkoaren haurrak.

10. Dohaxu dira sofritutko dutenak persekuzionia yustiziarentzat, zeren zeruko erresuma heyena da.

11. Dohaxu zirete gizonek kargatzen zituztenian, persekutatzen zituztenian, eta erraiten dituztenian falsuki gaitz suerte guziak zien kontra ene gatik.

12. Ordian alegera zitezte, zeren errekompenxa handibat beizatzen da ziendako zerian ezik hola persekutatu dituzte profetak zoin izan baidira zuek beno lehenago.

VI garren Kapitulua.

5. Orobat othoitz egiten duzienian, ez
ez dezazuela iduri izan hypokriten
zoinek nahi baidute
othoitzak egin agertuz,
Zutik synagogetan,
Khanika chokhoetan,
ikhusiak izaiteko gizonez.
Erraiten dauzuet egiazki
heyek errezebitu dute bere errekompenxa.

6. Bena ziek, nahi duzienian othoitzta,
sar zitezte zien gamberan,
eta bortha hertxirik,
othoi zazie zien aita segretian;
eta zien aitak,
zoinek ikhusten baidu
zer igaraiten den segretian
emanen dauzu errekompenxa.

7. Ez dezazula erakasterat eman
othoitz anitz egitia
Paganuen gisa,

Zornek uste baidute
elhe anhitzez
inzunak izanen direla.

8. Ez zitela hek iduri bilhatu;
Zure aitak badaqui
zeren behana duzun
zuk galderik egin gabe.

9. Othoitz eginen duzu beraz
gisa huntaz:
Gure aita, zeietan zirena,
erabil bedi seinduki zure izena;

10. Yin bekigu zure erresuma;
egin bedi Zure borondatia
lurrian ere zerian bezala;

11. Emon ezaguzu egunian eguneko ogia.

12. Eta gure zorrez kito egin gitzazu,
guk gure zordunak
kito egiten ditugun bezala

13. Eta ez gitzazula utzi tentazionerat;
bena begira gitzazu gaitzetik. Halabiz.

14. Ezik barkhatzen baduzie gizoner,
zien kontra egiten dituzten kaltiak;
zien aita zerukoak
ere barkhatuko dauz kitzieke
zien bekhatiak.

XIII garren Kapitulua

Ereikiaren parabola edo Komparazionia. Yraka. Senevа azia.

1. Egun hortan berian
etchetik yalgirik,
yarrizen ixas bazterrian.

2. Eta haren ingurian ⁊
bilduzen yendetze handi bat;
hartakotz igaranzen
untzi ttipi batera
eta han yarri
populua zagolarik
hur bazterrian.

3 Eta [illegible]. Eta erran zeyhen
anitz gauza komparazionetan.
mintzatzen zelarik gisa huntan:
ereinzalia yuan zen ereitera

4. Eta ereiten zielarik,

azi pharte bat erori zen bidean,
eta choriak yinik yan zuten:

5. Bertze pharte erori zen lekhu harrizietan,
non ez baitzen lur guti bezik;
berhala sorthuzen,
zeren han lurra ez baitzen askirarena.

6. Bena gero ekhia yalgi zenian,
hak erre zien
eta ez baitzien errorik egin
eihartu zen.

7. Bertze bat erori zen elhorri artetarat,
eta elhorriek handiziarekin itthu zuten

8. Bertze bat afin erori zen lur hun eta onat;
eta eman zien fruitu.
Zombait bihiRek
errendatu zuten ehun bateraz
bertzek hirurehun
bertzek hogoi eta hamar.

9. Intzun beza, beharrizik dienak intzateko.

10. Bere dizipulieK,
hurran zen zirelariK,
erran zaKoten
zertaKo mintzatzen zitzeyen Komparazionez.

11. Erresponditzen zeyelariK
erran zeyen.
Zeren zerietaKo erresumaKo mysterioen
ezagutza
zier emana izan zauzie.
bena heyer
ez zeye emana izan

12. Emanen daKote orano
yadaniK dienari
eta izanen da abondanzian.
Bena dEkt yensiK ez dienari,
KlenduKo daKote
uKhaiten ahal dukeyena ere.

13. HoetaKotz mintzatzen nitzeye Komparazionez,
zeren so egitian
ez dute iKhusten
eta behatzian, ez komprenitzen.

14. Eta Isaia profetak erran zuena:
behatuKo zirezte zien behariez
eta ez duzie deusiK intzunen;
erran horiKetan Komplitzen da.

15. Ezik populu hunen bihotza
phizutua da;
heyen behariaK
elKhor bilhaKatu dira
eta bere begiaK zerratu ditugte
beldurrez
heyen begiek iKhus dezaten
heyen behariek intzun dezaten
heyen bihotzaK kompreni degan
eta bombertitu direnian
sendo ditzadan.

16. Bena zientzat
urrus diria zien begiaK.
zeren iKhusten dutea
eta zien behariaK
zeren intzuten dutea

17- Egia erraiten dauziet egiazki.

anitz profeta eta yustuk
desiratu dutela ikhustia
ziek ikhusten duziena
zoin ez baidute ikhussi;
eta intzutia
ziek intzuten duziena
zoin ez baidute intzun.

18. Ziek beraz,
beha zieyte azi erein zahiaren parabolari.

19. Nor ere behatzen baida erresumako hitzari,
eta ez baida khassiritk egiten hari
yiten zako izpiritu gaichtoa.
Zornek khentzen baitako
bihotzian ereinik izan zena:
horda bidian azi errezebitu diena.

20. Eta lekhu harrizian
azia errezebitzen diena
da, hitzari behatzen zakona
eta hartzen diena bozkariozekin.

21. Bena ez du bere baithan errorik
ez da dembora batendako bezik.
eta zerbait makhur edo persekuzione
yiten denian,
hitzaren kausaz,
hortarik hartzen du eskandalazko eta erroteko
suyet bat.

22. Elhorrez aithatu azia errezebitzen diena
da, hintza intzuten diena,
bena gero segidan, munduko arrangurek
eta aberastarzunen ilusionek
ithotzen dute
hain onxa nun ez baidezake frututik eman.

23. Bena errezebitzen diena azia lur hun batian
da, nor ere behatzen baida hitzari,
eta khasun egiten baitako,
eta eraKarten baidu ehun,
edo hirurretan hogoi
edo hogoi eta hamar batendako.

24. Proposatu zieyen beste parabolabat
ziolarik;
zeruetako erresumak iduri du gizon bati,

Zuretzat ereiten baitzien azi huna bere alhorrian.

25. Bena begiratzaiak lo zaudelarik,
haren exaia yin zen,
eta ereiñ zien iraka
azi hunaren artian
eta yuan zen.

26. Beraz belharra handitarik,
ogi buriak agertuzirenian,
iraka ere hassi zen agertzen.

27. Ordian aita familiakoaren zerbitzariak
yin zitzaizkon erraiten:
Yaunа, ez duzia zuk azi huna ereiñ
zure alhorrian?
nuntik heldu da izan dadi iraka?

28. Ihardexi zeyeni exaia batek hau ereiñ du.
Eta zerbitzariek erran zakoten,
nahi duzia yuan gitan
huntik idekitera?

29. Erresponditu zeyen: ez, beldurrez

iraka idekitiarekin
idekidezazien, dembora berian, bihi huna.

30. Bedi handiztura bata eta bertzia
biltzerano.
eta biltzeko demboran,
erranen deyet bilzaler:
lehenik iraka errotik idekazie,
estika zazie paketaka erratzeko;
bena bil zazie ogia
ekhateko ene granerrerat.

31. Beste proposatu zeyen bertze Komparazione bat
erraiten zegelarik.
Zerietako erresumak iduri du mustarda azia,
gizon batek har eta ereiten diena bere alhorrian.

32. Azi horri azi guzietako chehena da;
bena sorthu denian
bertze landariak beno handiago da.
eta arbola bilhakatzen da;
gisa huntan nun

Zeruko choriak yiten baidira
haren adarretan phausatzera.

33. Erran zeyen orano bertze parabola bat,
zerietako erresumak iduri du
emazte batek hartzen dien altchagarri,
nahasten diena
hirur izari ezinetkin,
ozhia oro altcheraiz izan artio.

34 Yesusek erran zitien gauza hok oro
populiari paraboletan;
eta eg zitzeyen mintzatzen
Komparazionez bezik.

35. Amoregatik profetaren hitz hau
izan zadin komplitia,
idekiko dut ene ahua
mintzatuko parabolaz
publikatuko ditut gauza batzutarik
Zoin gordiak egon baidira
mundia Kreatia izanez geroz.

36. Ordian Yesus yin zen etcherat

populia desperiturik.
eta bere dizipuliak hurrandurik
eraon zakoten
explika zaiguzu alhorrian erein irakaren
parabola.

37. Eta errepostu egitiaretkin, erran zeyen:
azi ona ereiten diena,
gizonaren semia da.

38. Alhorra mundia da.
Erresumako haurrak dira azi hunna,
eta gaichtakeriako haurrak, irakia.

39. Exai erein diena, debrua da.
Biltzeko dembora, mundiareq akhabanza da;
biltzaliak ainguruak dira

40. Beraz nola irakia idekiten
eta (erratzen) suyan baidute,
gauza bera gerthatuko da
mundiaren akhabangan.

41. Gizonaren semiak igorriko ditu bere
ainguruak

Zoinek bilduko eta khenduko baiditugte
haren erresumatik Kamporat
erortako eta escandalazko okasione
direnak oro,
eta gaichtakeria egiliak.

42. Eta aurthikiko dituzte
Suz gorritu luberat
han izanen dira nigarrak,
eta hortz KarrasKak.

43. Orduan yustuek brillatuko dute.
eKhiak, heyen aitaren erresuman, bezala

441

44. Zerietako erresumak iduri du
alhorrian gorderik den tresor.
gizon batek edozeiten dien,
eta gordatzen dien bati
eta bere boztalentzian,
badoha ditien ororen saltzera
eta erosten du alhor hori.

45. Zerietako erresumak iduri du orano
marchant bati
Zoinek bilhatzen baiditu perla hunak;

46. Eta join,
Khaussitu ondoan prezio handitako bat,
baidoha zitienen saltzera
eta hori erosten baitu.

47. Zerietako erresumak iduri du orano
ixassoan den sare bati;
Zoinek arrapatzen baiditu
arrain suerte guziak

48. Eta bethe denian, 4
arrainKariek thiratzen dute hur bazterrerat,
eta han yarrirk,
ezarten dituzte hunak oro elgarrekin untzietan,
eta aurthikitzen dituzte gaichtoak Kamporat.

49. Hori da izanen dena mundiaren akha-
bantzan.
Aingeruak yinen dira

eta berheziko ditugu gaichtuak
yustuen erditik

50. Eta aurthikiko ditugu
labe sug gorrituak.
Han izanen dira nigar eta hortz Karrasiak

51. Ongi Komprenitu duzieya hau oro?
Ihardexi zakoten
Bai, Yauna.

52. Eta eman zeyen gehiago:
hortakotz
zerichtako erresumari tokatzen den gauzetan,
ongi argitia den dotorrak,
iduri du aita familiako bati,
zoinek idekiten baidu
bere tresoretik
gauza berri eta zahar.

p.118.

30. Bena anitz lehen gradoan izanak,
undarrak izanen dira
anitz undar lehen bilhakatuko dira

XX garren Kapitulua

Langile mahastirat igorriren parabola.

1. Zerietako erresumatk iduri du aita
familiako bati,
Zein yalgi baitzen goiz goizetik,
Khaussitzeko langiliak
bere mahastian trabaillatzeko.

2. Komenitu onduan langilekin
ukhanen zutela diner bana eguneko,
igorri zitien bere mahastirat.

3. Yalgi zen orano eguneko hirur orenetako
irian
eta ikhussirik bertze batzu [illegible]
plazan afer zaudela,

4. Erran zeyen:

Zuazte zuek ere ene mahastirat
emanen dauziet zuzen datekeyena.

5. Eta yuan ziren. Yalgi zen orano egunu
ko seigarren eta bederatzi orenetako irian,
eta egin zien gauza bera

6. Eta yalgirik hameka garren orreneko
hirian,
Khaussitu zitien bertze batzu.
han zaudela afer.
Erran zeyen:
Zertako zaudezte hor
egun guzia, trabaillatu gabe?

7. Horida, erran zakoten, nehork ezgitie-
lakotz lanerat hartu,
eta erran zeyen.
Zuazte zuek ere ene mahastirat.

8. Arraxa yin zenian, mahastiaren haussiak
erran zakon haren egitekoez arrangura hartzen
zienari
deithazalzu langiliak, eta pagazatza.

haster zirelarik
undarretarik lehenetarano.

9. Beraz hameka garren orenian bezik
yin ez zizenek,
hurranduzik,
orregibita guten bakhotchak diner bat.

10. Lehenik hartu langiliak
yiten zirelazik fere aldian,
uste zuten gehiago emanen zeyetela
bena ez guten hek ere bakhotchak diner
bat bezik ukhan.

11. Eta errezebitziarekin, erassi zuten
aita familiaren kontra.

12. Zioten larik:
undar horiek az diza trabailatu oren
bat bezik.
eta egarten dituzie iguel gurekin,
zoinek yassan baidugu egunaren eta
bero aren phizia.

13. Bena erreposatutzat
erran zaikon hetarik bati:
Ene adiskidia, ez daukat ozenik egiten;
ez zirea enekin akordatu
diner bateg zure aloKaizutzat?

14. Hartazu zuria dena, eta zoaza;
nik eman nahi dakot
undar horri zuri bezambat.

15. Ez zauta zilhei
nahi dudanaren egitia?
eta zure begia gaichtua dea,
zeren dako ni nizan huna.

16. Beraz azkenek izanen dira lehenak,
eta lehenek izanen dira undarnak;
zeren baidira anitz deithatiak
eta guti hautatiak.

XXIV garren Kapitulua.

p. 152.

42. Zaudezte beraz iratzarriric
Zeren ez dakizie
Zein Jaunak zer orenez yin behar dien.

43. Beraz yakin gazte
aita familiakuak balaki
gabazko zer orenetan
yin behar zakon ohoina,
dudarik gabe iratzarria egon litakeyela
eta ez lezakeyela bere etchia zilatzera utzi.

44. Beraz zuek ere zaudezte bethi prest,
zerendako gizonaren semia yinen da,
uste ez duzien orenian.

45. Zoin da zerbitzari zuhur eta fidela,
bere naussiak ezarri diena
bere zerbitzarien gainian,
heyer emateko demboran bere [illegible]?

46. Dohatzia da zerbitzari hura,

46. bere naussiak khausoitzen baden
gisa hortan asi dela,
bera yiten denian.

47. Errairen dauziet egiazki
egaziko diela bere huntarzun guzien gainian.

48. Bena zerbitzari hau gaichtua ba da,
errairen dielarik bere baithan
ene naussia eg da prest yiteko.

49. Eman bedi bere lagunen yotzen
hordiekin yaten eta edaten.

50. Zerbitzari horren naussia yinen da
igurikitzen ez dien egunian,
eta ez dakien ozenian.

51. Berhezi ko du, eta emanen dako
gastigutzat izaitia hypokriten hertzenkan.
Han izanen dira nigarrak
eta hortz Karraskak

XXV. garren Kapitulua

Hamar Birjinen Parabola. Talentuen Komparazionia.

1. Ordian zeruetako erresumak iduri izanen
du hamar Birjinei,
zein bere lampak harturik,
yuan baitziren ezkont berrien bidera.

2. Hetarik bost erhuak ziren eta bertze
bostak zuhurrak.

3. Bost erhuak zirenak, lampak hartzian,
ez zuten harta ohorik bereekin.

4. Zuhurrek Kontrara harta zuten ohio
bere untzietan bere lampekin,

5. Eta nola berantzen baitzien esposak
yitia,
oro lozaletu ziren, eta lokhartu ziren.

6. Bena gauherditan oihu handi bat intzunik
izan zen:

huna esposa nun heldu den;
galgi zazkiote artzinaen.

7. Berhala Biryina horiek oro yeiki ziren
eta bere lampak preparatu zituzten.

8. Bena ezkuntz erraan zuten zuhurrek:
emaguzie zuen oliotik,
zeren gure lampak itzaltzen doaz.

9. Zuhurrek ihardexi zeyeten
beldur dugu ez degazun ukhan aski
guretzat eta zuentzat;
zuazte saltzen duten etara,
eta han eros zazie beharr duzuena.

10. Bena erostera zuatzelarik
esposa yin zen
eta prest zirenak
harekin sarthu ziren ezkontzetarat
eta borthz herria igan zen.

11. Norbait berantze Biryinatk eri yin ziren
eta erraan zakoten

Jauna, Jauna, idek eguzuzu.

12. Bena errespondatu zeyen:
erraiten dautzuet egiazki
ez zituztet ezagutzen.

13. Beraz zaudezte arretarrik
zeren ez dakizie ez eguna ez orena.

---

14. Egik Jauna Komportatzen da
gizon bat bezala,
zeinek, Kartiertaz Kampo
bidaye luzebat egin beharrez,
deithatu baizitzen bere zerbitzariak,
eta ezarri baitzeyen eskuetarat bere huntarguna.

15. Eta emanik bost talentu batari
biga bertziari, bat bederari
beren ahalaren arabera
berhala phartitu zen.

16. Beraz bost talentu ukhan zituena,

yuan zen;
eman zen diru horretkin sal erosian,
eta irabazi zitzen bertze bost.

17. Bitza errezebitu zitzenak ere irabazi zitzen
bertze biga

18. Bena bat bezik ukhan ez zuena,
yuan zen zilo egitera lurrian,
eta han gorde zuen bere nausiaren dirua.

19. Denbora lugueren ondoan,
zerbitzari horien nausia itzuli zenian,
emanarazi zegen khondu

20. Bost talentu errezebitu zituena,
yin zitzakon pharatzera bertze bost
erraiten zitzakola zakola.
Yauna, ezarri zindazkidan eskietan
bost talentu
huna, hetaz Kanpo, bertze bost
irabazi ditudanak.

21. Bere nausiak erresponditu zakon.

O, zerbitzari huna,
fidel izan zirelakotz gauza gutitetan,
ezarriko zitut bertze anitzen gainean,
Sar zite zure Yaunaren bozkarioan.

22. Bi talentu ukhan zituena ere yin zitzaikon
eta erran zakon
Yauna, ezarri zindazkidan bi talentu eskietan,
huna, hetaz Kanpo,
bertze biga irabazi dituzdanak.

23. Bere nausiak ihardexi zakon:
O zerbitzari huna,
izan zirelakotz fidel gauza gutitetan
ezarriko zitut bertze anitzen gainean
Sar zite zure Yaunaren bozkarioan.

24. Talentu bat bezik ukhan ez zuena, bekhi
yin zitzakon gero
eta erran zakon.
Yauna, badakit
gizon gogor bat zirela
fruitu biltzen duzula ereiten ez duzun landan,
eta altchatzen duzula deus ere ezarri ez duzun
lekhutic;

25. Hostakots, zure beldurres,
izan nuz zure talentiaren gordatzen lurrian,
hona, errendatzen dauzut zuria

26. Bena ber nausiak ihardexi zakon;
zerbitzari gaichto eta alfera,
bazindaquien fruitia biltzen dudala
ereiten ez dudan lurretan;
eta atheratzen dudala
deus ezarri ez dudan lekhutik.

27. Beraz behar zinduen ezarri ene diruia
bankierren eskietan
amoregatik itzuli ninganian
ene har negan irabaziarekin

28. Khen bezakote beraz talentu diena,
eta eman bezakote hamar talentu dutienari.

29. Ezik eman deyote yadanik duten orori,
eta hok ontargunez bethiak izanen dira.
bena yeus gabe denaz bezambatian
edekiko dazkote harena iduri dutenak ere

30. Eta aurthik bezate zerbitzari afer hori
Kanpoko ilhunpetarat. ||||.

Etude sur Fray. Gerundio
et sur son auteur.
le P. José Francisco de Isla.
1703 – 1781.
Thèse présentée à la faculté des lettres de Toulouse
par Bernard Gaudeau, Licencié ès lettres.

Paris. 1890 B. Nat. 8° Y² 48137

Chanoine Bernard Gaudeau
le P. Bernard Gaudeau (1894). 1897.

Les Orateurs burlesques de l'Espagne
par le P. Bernard Gaudeau.
Paris 1891.

Louis Antoine Verney, archidiacre de Evora
ayant de Rombal à Rome
de la véritable méthode d'étudier
pour la réforme de l'instruction en Portugal, 1746
Verdadeiro método de estudar.

attaque Antonio Vieira et le P. Feijoó
maître du P. Isla

et Barbadinho. Le capucin.

Prologue du P. Isla. n° 21.
il arrache d'un tour de main la barbe
postiche des frères capucins

Verney. janséniste, attaque l'Institut
[des jésuites]

Fray Jerund. II. Ch. VII. n° 14.
Verney: Le Théologie scolastique est inutile et
pernicieuse aux dogmes de la religion.

Longe analyse de l'ouvrage de Barbadinho.
dépourvu très honnête mais dont la portée est
considérable

Isla: La méthode scolastique est la seule capable de
donner à la théologie catholique l'appui rationnel,
le cohésion, l'unité nécessaires.

Gerund. a Nous aurons une idée plus complète de la réforme
telle que la désirait le P. Isla si nous avions
perdu un de ses ouvrages qui continuera cette polémique

Mayans y Ríos.

Traducción de Verney (el R. P. Barbadiño)
Madrid in-4° 1760.

Defensa del Barbadiño. Madrid in-4° 1768.

Vida de Feijoo: Si debía decirse como de Castellano pobre Extranjero... Traducía. Traducía, Traducía.
III. 371. 379.

Gorcum p. 315

Isla réplique par une apologie détaillée du plan d'études théologiques et littéraires généralement suivi en Espagne. Il en maintenait les lignes essentielles et en signalait la décadence.

Nous n'avons pu malheureusement retrouver la trace de trois longues lettres écrites par Isla en réponse à Mayans, et qui formaient, dit l'auteur, un gros volume

Costas a su hermano 149 et 8v
Letter inédite au P. Nieto. 26 janvier
5 avril
15 avril 1760

Cuballos Suppl. Bibl. S. J. p. 164.

Menendez Pelayo Heterod. III, 231.
Vic. La Fuente. Universid. de Espa. III. cap 66 et 67

Signalent les ouvrages et plusieurs autres pièces qui se rapportent à la querelle de Verney.

Lettre du P. Isla (à divers) et Brit. Mus. Add. 20.792
au P. Matias Sanchez.
Où il avait demandé des renseignements sur Verney

Refutation inédite du Barbadiño.
par le P. Pedro de Calatayud.
Bibl. Nal. de Madrid.
Mss. V. 88 in 4° fo 82

Premier texte du Barbadiño
avec trad. française en regard

Essai sur les moyens de rétablir les études en Portugal

par Abb. Teixeira Sámboa
(Impression publiée sous les auspices
de Verney)
Lisbonne 1761 in-12

Los abogados cobran o cartas cobran
sobre lo que devengan.
Un parecer de P. Idiaquez.
(Sociedad. vascong. de los amigos del País)
Conde de Peñaflorida

—

D. Felipe Montaña
Obras escogidas de D. J. Fr. de Isla

Bibl. auth. esp. XV. (Rivadeneyra)

Cartas a su hermano.
149.

ya tengo escrito algunos pliegos y haré cuanto
pueda para que la respuesta salga lo más
pronto que sea posible

Sierra y Villegarcía a 7 de julio de 1758 a
de Cañado.

156. El P. Ochoa sabe de aquí el día 17 [de septiembre de 1758]
22 sept. lleva la 1ª parte del Fray Gerundio y la primera carta
y respuesta al Abogado: los otros se remitirán luego
que llegue. Ninguno de estos originales ha de salir
de tu poder, no dándote licencia para que los
compiles. Alma rivarta.

Por lo que toca a la primera carta y respuesta del
Abogado, te podrás quedar con algún traslado

— la segunda carta que ya se está acabando.

161
3 nov. 1758 El correo que viene seguro a las dos la
cartas. tercera, si acaso no la hubiera mucho.

Tampoco te remitiré la segunda carta a este
muchos no acabe la tercera

163
10 nov. 1758 La tercera al Abogado se está ya concluyendo
cartas. y mucho agradan los mucho.

165
17 nov. 1758 ahora he concluido con el Abogado
id.

198.
3 ag. 1759 El mismo Ocampo — a quien he respondido el Abogado

Duca maria Francesca de Isla y Losada
D. Nicolas de Azpeitia (1754)

Epistola R. ad Marquinez

Apologia Historiae Gerundianae
Brevis interpretatio Hispanum
Methodi studendi proponitur a Barbadinho
, Supp I 164.
Rom. 18.14.

V. mor
54 2.

Lauzerville

Guiristiano Doctrinae Labourn
haur gastei irakhastea
Pierres de Lancyville Bazinaco jaun
Aphezpicuaren manuz imprimatua
haur chorlgui irakhatzia igaitzeco
Bazinaco Diocesan

Bayonan P. Fauvet. 1732 an 1733.

On ne connait pas d'exemplaire
de l'edition originale qui ne peut avoir été
publié que vers 1732 ou 1733. car le
mandement épiscopal qui en ordonne la publication est
du 20 juin 1731.

Lasserre (Probl. T. XXXIV) dit que la deux Cat. de
Lancyville fut imprimé en 1733. [illegible]

La plus ancienne édition dont j'ai vu un exemplaire
est la suivante. — 1749.
1757

Madame -

p. 370 Cein ciren Mago hec ?

Hec ciren Gentilen artean guiçon sabant batçuec, ceinac içar batez içan baitziren miracuilusqui agiçatuac Iesu-Christo Iorthun cela.

p. 457 Iesusen icen saindnaren Lekuraraz

marque le Note sur la traduction de cette locution.
Raisons de la traduire en latin.

---

marque le Titre de Privilège. I. II. III, IV.

p. V. oiz (?), eta guiristinotasunean eguiazco ignorantzia.

marque I feuillet avant les Errores de notaj (p. XX.)

p. 370. Mago hec Erreguac oltze ciren ?

Opinione comuna da Erreguc cirela, eta hargatic Iesus hau deitcen da Erreguen Iesus.

probetchua (p. 314
detçagun (p. 315

Hare Khencen baitzen Deabruac, hec phoçoatcen dituzten leKhuetarie, eta Jesusen icena ecin adi baiteçaquete non ez trien iKharan jarcen. (p. 368)

denboraz eçagutça handi bat (p. 369
Iaincoa hobequi cerbitçatceco.

gure usança gaichto conbait garaitcera. (p. 369.

Arraxeco olhoitça (p. 8)

(1749) En. 12. K-14 p.

p. 1-11. Titre
p. III-X Mandement épiscopal (en italiques)
p. 1-14 Prières.
p. 15-132 Catéchisme
p. 133-136 Litanies.
p. 137-138 privilège et imprimeur
p. 140-143. Offices de la messe

Sign. A II ff (ii), B. p. 3, C. p. 15. D. p. 27 etc

p. VI. Alphabet
p. [27] Signature Sainte
p. 15. Chrétiennes
Comm. des p. IV. Prières bilcea
10 beaz gure
50 l. Errau nahi da
51 l Begiratu behar
90 2 Confirmation diocesaine
120. Heriotzeco orenean
140 MEÇA LAGUNCEAN.

1757. Comm. de p. (IV) Khaffica etc
10 gure arrapteaz gure
50 l. Errau nahi da
51 l. Begiratu behar.
80.2 Confirmation diocesaine
120 G Azquitz Elhuc.

1757 le privilège et l'imprimeur à la fin du vol. à la page 144
après l'office de la Messe

à partir de la p. 129 le vol. est imprimé en caract. plus petits

---

s.d. ? A p. 1; B p. 17, C p. 33

Bibl. Bordeaux.
Basque Museum (Biarritz)

---

s.d. 51 G Eztugu
90 G Cembait contraiaino
110. Agnus Dei

Sylvestre a lacy
Lachaise

2 exemp. s.d

Bayonaco Diocesaco
Bigarren Catichisma
Lehenbizico Comunionaco
eguiteco preparatibo siren Haurrençat

P. Guillaume de Lamarsille
Bayonaco Jesus Christ Jaunaren Imprimatua
Haren Diocesan hau eskuriqui izateko
(dono de la Permission) [iKharagteco]
Bayona 8. Fevrier
Ecrigues eta Jesus Christ Jaunaren Imprimatjeatheo
barthan.
Carnesetaco aldian
1733.
in 8° XX - 467 p.
Dimensions du titre 127 mm de haut 70 mm de large

(3 Sorthaco)

p. I-II. titre
III-IV privilege [14]
V-XII mand. episcopal du 24 mai 1732, avec un
Catechisme (p. XIII-XX)

I-15 previs. du matin, 16 dimanches de Catechisme
17-456. Catichisma (en 28 lecons)
457-462. Ohanic eta Jesus Christ Jaunaren Hiltzea
463-464 Nola communie dignement et se preparer à la même
464 et 465 Regles de la même matin

Virson Ste Geneviève : Qb. 8° Sup. 439.

Verdadero metodo de estudiar
por el R.P. Barbadiño.

Traducido al Castellano
por Don Joseph Magnó y Ribes.

2 tomos. Madrid. Joachin Ibarra
petit in-4°.
S.d. (1760 manuscrit 2e vol)

Privilège à Roi. Aranjuez 10 de Julio de 1755.

Licencia del Ordinario (Armendariz)
por su mandado J. Ignacio de Olivares
Madrid 5 de Mayo de 1756.

Fe de Erratas. Madrid. 20 marzo 1760.

Tassa Madrid 27 marzo 1760.

A los Sabios españoles.

No se le acomodo con Apologias [el Barbadiño español] pero se le hizo una guerra oculta por los medios mas extraños. Que machinaciones! que artes no se movieron para sepultar esta obra en el Olvido! Logro la Astucia sorprender la imprestion, y detenerla por mas de dos años. Pero — real orden (de Carlos III) decide 5 de Enero de este año [ ].

B. Nat. Z. 54/ E I. 2528. E II. 2529. Inv. Z. 2526

Rx. XI. 76. Escuela de Villaornate

garambainista (garambainas)

Hispania (tierra de zazapos).

Y. se parece a la horquilla con que los labradores cargan los haces en el carro.

Hi-de-pu...

parro (paro) ; cerro (cero)

77.4. Creo que la K tiene la misma fuerza que la q toda las veces que la se no se declara, distinguamos de tiempos y concordaremos derechos, quiero decir declaremos la q de todas aquellas palabras en que no se pronuncia la u, y valgámonos de la K, pues aunque así se parecerá la escritura a los Hyeros de la misma, no perderá nada por eso. Vaya en obsequio de toda esta ortografia

5. El Ombre Ke Kiera escribir Corectamente, aya Kanto pudiera de escribir aKellas letras Ke no se pronuncian — —

Luego extrañaran que haya escrito de papel.

Monte (marquito)

Dolopathos (manuscrits) Sorban L.M. XIII-19 ix-12
Gaael. (Shanbogh) id HFuf 122a (25) x-xi

---

ighuzi, uste
guri, çuri, gure, çure [gu. çu]
hur, hi'zur

Kükü

bürü, bephürü, ünjüru, Küscü (coquille)

itsürr (cupus) ; jüsto.

iracürri, iracurtü. [eracutsi: faire voir]

p.42 note x longuen bosque dit: libürü bat irakusten dut il pense en zerbait: uz hau a eté lu pa moi.

eracustea, eracusten

bulhar (vene burar)

isuqui (montre)

hünqui (trouver) bas nav. huquitü

urthe ünço
urthzqui (jeter) bürdüña (burdina)
urde

aurthen:
p.45 hypothü Lacombe all-urten

urthiqui (bas nav. zurthiqui)

burhaso (amitié) ; burhan (serment) jurement

tchaghur (tçaghur)
üstel (pourri) üztel

---

truye
süü (sü: feu)
pluye (plüye)

lütz - butz. (Bayonn: bütz)
tustem (Bonnt: tüstem)

Voir ü ou ü pluriel

p. 36/ mit. Yo he visto entrar a menudo al Rentero

Así lo he hecho el autor del Sermonario con los
excelentísimos Cotay. en que no sólo trata a Marimón por
un impostor. y calumniador mentiroso, sino que vindica
su honor, probando todo lo contrario: cierto es que el verdadero
plagiario es Marimón, con tal evidencia, que no dejó lugar
a este cofrade a refutarlo.

Cotay cuenta por el Barbero de Cospon a don Jose
Marimón y Ruiz.

p. 357 - 36/

Zütüt	Zitut
Zintzür (gorry)	Zintzür

p. 56 En chercher à bien articuler l'ü de la
seconde syllabe *Zitüt, Zintzür
et j'y préparer trop à l'avance, [elle] donne
souvent occasion à changer également en ü
l'i de la 1e syllabe

Zübü (Zubi)

Zerbütsari

p. 18 Zütüt paraît supposer à l'origine un
type Zautut qui aurait donné
le garçon Zaitut par une recherche
tout à fait normale en basque, à
moins qu'on admette Zitut ne soit
devenu Zütüt par réaction de
l'ü de la seconde syllabe sur l'i
de la première

p. 57 l'ü est une voyelle plus sourde que l'it é
et la répétition d'une même voyelle (Züntzür)
fait en quelque sorte image

Zerbütsari Zerbütsü

günügune	ütthürri	bürdüña
çünügune	ütçüt, ütsü (craqué)	Zübü.
	ängürü	
	ünhüde (nouveau)	
tsümür (mou)	ülhün (tombé)	
	üdüri (apporté)	

*Hirriburu *Hiriburu (Hirriola Dodg)

p. 59. urki Durcendoy (bonhau)
Durcuit *[Urcueta] ?
gasc. Urcueta

Sond. urthuki (urthiki). regula

p. 59 cerbütsari.
ü erreur due à l'orgine étrangère du mot.

phuzca bas-nav. phisca

[ne semble pas songer à l'influence de la palatale]

bederatsü (-ü pronitif)
bederatsi.

arraza (S. Sonon) b.-nav. arraçoin

p. 61 le bas navarrais assourdit toujours les s sonores [intervocaliques] de ses mots d'emprunt

p. 69 mithiri (importun) b.-na muthiri
mithil " muthil.
Cf. Uhlenbeck p. 33.

mn > mi en soulétin.

muthiri > müthiri > mithiri

---

p. 104. diluvio > tulubio (tulumio)
var. turebio (influence turbión)

üllü (mouche), ülli (ulî)

puhuillu *fenullu

le premier u dû à l'influence
p. 104 attractive de l'u suivant

Konddo (Sau) = honddo p. 404.
Egypan Kosé, Kenobeba, Kauna, Kaungoikoa
Fonm Khiguera (jécora)

l. 480 aghitu (b. nav.) – ahitu (lab)
esp ahito.

pühüllü
p. 265 puKulla (puKulli) . Sez. – Azem
puhaillü (Althabe – Azem)

fasciculum > *peuKulu
*puuKulu
*puKulu

l. 480.

peullu
puullu (puhullu
puhuillu)

---

l. 105

b.sc. guçur (geçur)
b.nav. aingura (aingeru)
Vinson: bohor (behor)
arroçoin (arraçoin)
errotor (erretor)

memento (momento)
Donaphalia (Clonephalia) Charency.
tupla (*tupula) – tipula
Maguina: toloz (tolez) 206 kg.?
tolozka
p. 105 lab. gurrunka
*gurrenka (Uhlenbeck
carrentiz.
bsc. ucutu (=uguitu)
p. 106 Soul çüçüllü (banc de cheminée
bas * subsellia
i). lang. enfantine) ughusi (ighusi)
tonka utsusi (itsusi) lait
bollo (bero) chaud
Borltol (Bartolo)

tʃocolate.
socolate
socolet

p. 107

tʃacolat (Persia: chacolate)

p. 107 Nous ignorons si dans Serova (religieux) la dissimilation s'est produite en basque même.

ternubio (turebio). diluvium
ieutra (uquitra). Vas. Lyp. tombe

chute de -n- intervoc. en biscaïen
(Azcue. Fonetica vasca) p. 479.

Romano-basquisches (Schuchardt)
Zft. für Rom. Phil. 1887
p. 474-512

p. Dvořák.
museum de Leyde 1903 pp. 393-406
(Compte-rendu Uhlenbeck)

Bz. Kirch. und Romanist
Beihefte zur Zft. für Rom. Phil.
6. Heft. 1906

p. 516. Sahu (lat. sanu)

Philipps. Über das lateinische und romanische Element in der bask. Sprache
Akad. der Wissenschaften.
Phil. hist. Class. Vienne 1871.

Revue hisp. III p. 423 etc.
IV. p. 118. } Urson
V. p. 276.

Rev. hisp. 1898. (Charency)

Urtel: Zum Accent in Südfrankreich.
Acad. Berlin 1917

üsca (= euscara) eu > eü

lburu.

jauna (jaunki erretore)

fol.
Res. X 1313 Bonaparte Vocab. comp. omn. ling. europ
(A. n. i Albani)
Florentiae 1847.

Radium : erraiñu. cistergui.

umbra. itçal ; guereiz (guereiz)

gutta : tanta, itoi, chorta.

glacies : içotz, orma, lei, gel.

grando : chingor, abaçuça, babaçuca, arri.

nebula. laño, lancho.

nubes. odei, edoi, osa

tonitrus : turnoi, ostots, odots,
iurtçuri, Igorciri,
iñusturi, iustari, calerna

fulgur : chimista, oiezta, oñaztargui
iurtçuri.

fulmen : oñazçar, oñaztarri, osticarri
ochinda, ochingar

Scintilla : Chingar, chinda inar.

flamma : gar (car), berme.

fumus : gue (çue) [Khe

cinis. auts. errauts, autserre.

carbo icatz, igeretz.

insula : ugarte, uribitarte.

Spiritus: negope

ver (pantemp) udaberri. eralorz.
udn.(iti) era(tiempo).

autumnus : udazquen, udatcen, udarrazqui.

vesper : arratz (Humboldt) arratsalde, arrasbegui.

Bajx. ithürria.
Sool. ü thürria.
Dial. Hispan. Solensi (Roncal) uturria.

---

fol.
2 basqu. 8. Pa L. L. Bonaparte
Study. on the three dialects basques
de Valtis d'Aezcoa, de Salazar et de Roncal

les quels sont parlés à Aribe, à Jaurrieta et à Vidangoz.

London 1872

Aezcoa : (Ayezcoz). [basque navarrais occidental]
Garralda
Aribe
Aria
Orbara
Orbaiceta (Orbaïsta)
Villanueva (Iriberri)
Garayoa
Abaurrea baja (Aburrepea)
Abaurrea alta (Aburrugaina)

Salazar. (basque navarrais oriental)
(Garaitçu)

1. Ochagavia (Otsagüi)
Igalzu (Itçalçu)
Jaurrieta (Jaurrita)
Esparzu
Ezcaroz (Ezcaroce)
Oronz (Orontce)
Ibilcieta (Ibiçta)
8. Sarries (Sarce)
. Güesa (Gorça)
Ripalda (Errepalda)
Igal (Igari)
Izal (Itçalle)
Izis (Icice)
Gallues (Galoce).

Uscarres (Uscartce)

1866. personne ne parlait plus le basque à Uscarres.
id Racas (de arriba). on le parlait encore (en dehors de la vallée)

Roncal (Erroncari)

~~Erroncari~~ (1a bastide)
Bidangoce
Garde
Burgui
Urçaingui (2e vaste)
Erroncari
—
Ugtarroce (3e vaste)
Isaba

[Roncalais]

pharitzen		mehatxatzen	
	duc [id]		dic [id]
	dun [id]		din [id]
	çucan [ciaz]		cican [ciz]
	cunan [ciaz]		cinan [ciz]
	ditic [tiz]		ditic [tic]
	ditun [tun]		ditin [tin]
	guitic [gutuc]		guitic [guitic]
	guitun [gutun]		guitin [guitin]
	citican [çtiaz]		citican [çtiz]
	citinan [çtiaz]		citinan [çtiz]
	nindican [nuntçaz]		nindican [nundiaz]
	nindunan [nuntçaz]		nindinan [nundiaz]
	guintican [guntçiaz]		guintican [guintiz]
	guintunan [guntçiaz]		guintinan [guintiz]
	ditiçu [dutçu]		ditiçu [tiçu]
	guitiçu [gutçu]		guitiçu [guitçu]
	citiçun [çuntion]		citiçun [çtiçun]
	nindiçun nuntçun		nindiçun [nindion]
	guintiçun. guntçun		guintiçun [guintiçun]

[tx], gutu { gutçu, gutuc, gutun } tiu { tçu, tuc, tun } çtu { çtun, çtugu }

Kaur (haur), Kemen (hemen), Kala (hala) biKala = bezala

biKain = bezain

4°
Z 6ag. 61. Canticum Trium Puerorum in septem principales vasconicæ linguæ dialectos versum
Daniel. III. 57-88. Londres 1858.

	Benedicite omnia opera Domini	biscaïen
Gauche :	Haut navarrais	Labourdin
Droite :	Bizcaïn de Marquina	Guipuzcoan
	Bas navarrais	Soulétin

[id.] Canticum trium puerorum
in XI vasconicæ linguæ Dialectos versum.
collegit et nova orthographia accomodavit
Ludovicus Lucianus Bonaparte. Londini 1858.

	Latin	Bisc. de Marquina	Bisc. central (Littara)
Gauche	Haut navarrais (Elzondo)	Labourdin litt.	Bas navarrais (Bayonne)
	Bisc. Ochandianensi	Guipuzcoan litt.	Guip. Goyerri
Droite	Bas Navarrais (mixte)	Soulet. litt.	Soulétin (Sarre (Roncev.))

Jeina (Jaune)
ceuria (cela), ceurico içanac.
eguzqui ; arguiçaqui.
aguada (eau) ; arrosada (pruine) { ibiltça (soul.) içotça (ia)
berdoz (soul. berua)
içotça (gela ; soul. Kharruntia)
ulunz. (arguia eta ulunz). 16.
chagmistac eta odeyac (Ezechiel)

mendiac eta mendiñoac (= mixe: montes et colles)

Ichasoac eta ugachac (maris et fluminis ; ïhaitçac)

abe (hegaldün - chori)

guiçon (sourd : guiçun)

bereterrac (aphçac)

cherbichari (mixe
cerbitçari (Bayonn.) Lab.)
Cerbüchari (Sout.
Serbüchari (Roue.)

[id.] Canticum trium puerorum
Euskaldüna. Londini 1858

17 Adnotationcula (cum n 12)

S basque (sourd et sonore) - ts
ç (sourd et sonore) - tç

1°. Le Cantique des trois enfants dans la fournaise dans les trois dialectes du basque haut navarrais méridional, tel qu'il a été recueilli de la bouche des gens de la Campagne.

Londres 1859.

par le Prince Louis-Lucien Bonaparte

Guipuz. Latin — dans d'dialecte oriental (Basque d'Elizondo)

Dorpat. dans d'dialecte méridional Basque de Cize et la Basse-Navarre — dans d'dialecte occidental Basque d'Olze et de Gôte.

Parabola / de Semînatore
LXXII linguis versa

8°
Londres 1857

Reserve. Inv. 6495. et. Basque Z 857 (2 exemplaires)

Dans presque : Guipuzcoan
Biscaïen
Haut navarrais
Labourdin
Bas Navarrais
Soulétin

El Sembrador

Bayo Z. 858. Parábola del sembrador traducida a los ocho dialectos del Vascuence y a cuatro de sus subdialectos

Londres 1878

Guipuzcoano
Cegamés. (guip. meridional)
Vizcaino (bajo
Ochandiano (vizc. oriental)

Elzondo (alto nav. septentr.)
Elcano (- meridion.)

Labortano
Bayonés (bajo nav. occidental)
Cize (- oriental) [Cauterets]
Salazar (- - suletino)

Suletino.
Vidangoz (suletino roncalés)

Vidangoz Šin, Šan, Šatšac (elhorriac)

Z Bayon 872 La Parabole de Jonas traduite en Basque Souque de la Basse Navarre tel que il se communique parmi les Basques de la vallée de Cize

par

M. l'abbé Casenave . Londres 1862

Vinson 326

40 ex.

Mad. Lebrun

estucuru (obstacle : empêchement, retard)

içanen. cidie (cirie). Jaugain (Soul.) Salab p. 161

{ dutçun (ils sont) Bardo
{ ditucu

hemu nintçun nuntçun (Bastn)
guindutçun.

vos etz cinen (cinden) Bastn
cinaden (?)

guinducun (Bastn) ; guindunan
guinitian (Bastn)
guindutçuna. (Bastn)

vos etz { yazu guinandin (guinen)
{ — cinandin (cinen)
(Amhab. aqui)

hors allons

vos etz (pl) { cindegten (Bastn)
{ cineten
{ ciinten

ibelaun - citucun (Bastn)

Çutçun. (Bastn)

egun bigte (vesta
— bite. (Uzt)
— guiten.
— citen } egun cinten.
— ci

guigten (huitre) = guiten
digten i = diten

cinditen
ciniten.
cinten

guinten (Uzt) cinten ciegten
guingten
guindten.
guinitan
guinten

egon naitegue egon naitegue maitec
– nitzgue
– negue (Bonap)
cezgue id.

Aitchorbiarrak jiun ginendin
Haritzeg beste hartaraq

Jaundune Lisbeth Martin
Salibury. 159

ochoco (pastoral)
mandoco

urtzo-coloma (Grasset)
– Colorina (St Thomas)
– purrultza (Mahn)

lune argui çaria (St Thomas)
– çaguza
– -çaite (-çaguzte)
lipiz (lipiu) · araipin
armimarra (tonle)
bipiz (pipiu)

· çagui (cire)
[ezurr]

vin 2nna (arnnue)
femme ortain
ortçantça (tendu) ozpina (Pharynx)
igorteiriz

Simista (relax)
aire gaztiz (evidur)
aingeru (Aberry)
paraucia (parati: Cize)
açazcala (ongle- Cize)
badioçu (il reste)
ozpina. (pharynx. Cize)

ogiz hunc neu
dugu.
yina içain baitan
– · dducoty.
[yina beitatague: tout.]
– tatteque
yinq baitatague

yana içaun

oguz yana izi (Pravec)
yana uçu

Spalis eghiz.
arguiçaihz
yurandane hiz. su burga (hgr)
beltharra (front) — copeta (hgr)
muhagne — ozpine
ainhargue — lipu (araspu)
eazcuta azazcala
ehiz erki ehiz
guiza gaghuz (h
heotaha beshaza
arroniz
ura hurra.
urra hurra
udare bilhuz arroz (gorri)
Çarpa- lurdo (bromadar)
.odei (mugi
daat
saqueta-

MAGASINS RÉUNIS

TABLE DE MULTIPLICATION

2	fois	2	font	4	6	fois	2	font	12	10	fois	2	font	20
2		3		6	6		3		18	10		3		30
2		4		8	6		4		24	10		4		40
2		5		10	6		5		30	10		5		50
2		6		12	6		6		36	10		6		60
2		7		14	6		7		42	10		7		70
2		8		16	6		8		48	10		8		80
2		9		18	6		9		54	10		9		90
2		10		20	6		10		60	10		10		100
3	fois	2	font	6	7	fois	2	font	14	11	fois	2	font	22
3		3		9	7		3		21	11		3		32
3		4		12	7		4		28	11		4		44
3		5		15	7		5		35	11		5		55
3		6		18	7		6		42	11		6		66
3		7		21	7		7		49	11		7		77
3		8		24	7		8		56	11		8		88
3		9		27	7		9		63	11		9		99
3		10		30	7		10		70	11		10		110
4	fois	2	font	8	8	fois	2	font	16	12	fois	2	font	24
4		3		12	8		3		24	12		3		26
4		4		16	8		4		32	12		4		48
4		5		20	8		5		40	12		5		60
4		6		24	8		6		48	12		6		72
4		7		28	8		7		56	12		7		84
4		8		32	8		8		64	12		8		96
4		9		36	8		9		72	12		9		108
4		10		40	8		10		80	12		10		120
5	fois	2	font	10	9	fois	2	font	18	13	fois	2	font	26
5		3		15	9		3		27	13		3		39
5		4		20	9		4		36	13		4		52
5		5		25	9		5		45	13		5		65
5		6		30	9		6		54	13		6		78
5		7		35	9		7		63	13		7		91
5		8		40	9		8		72	13		8		104
5		9		45	9		9		81	13		9		117
5		10		50	9		10		90	13		10		130

MAGASINS RÉUNIS